

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. gruodžio 29 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavienės, Gražinos Davidonienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. gruodžio 20 d. paduotu atsakovės bankrutavusios T. A. individualios įmonės kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 21 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. rugsėjo 21 d. ir Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. liepos 27 d. nutartis, kuriomis netenkintas atsakovės nemokumo administratoriaus prašymas išduoti leidimą nukreipti išieškojimą į atsakovės savininkės ir jos sutuoktinio turtą, ir priimti naują sprendimą – prašymą tenkinti.

Kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamose teismų nutartyse nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės kasaciniame skunde išdėstyti esminiai argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, netenkindami T. A. individualios įmonės nemokumo administratoriaus prašymo leisti nukreipti išieškojimą į bankrutavusios šios įmonės savininkams T. P. ir A. P. priklausančius nekilnojamuosius daiktus, pažeidė [CK 2.17 straipsnio](#) 2 dalies, 2.50 straipsnio 4 dalies, 2.66 straipsnio 1 dalies 7 punkto, 2.66 straipsnio 3 dalies, 4.262 straipsnio, Individualių įmonių įstatymo 5 straipsnio 2 punkto, [CPK 111 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto, 121, 122, 123, 130 straipsnių nuostatas, šios individualios įmonės kreditorių teisėtus interesus gauti nors iš dalies savo reikalavimų patenkinimą esant įmonės savininko vardu Lietuvoje registruotam nekilnojamajam turtui.

2. Teismai nepagrįstai sprendė, kad nuo bankroto bylos iškėlimo neva nebuvo užtikrinti skolininko, tai yra T. A. individualios įmonės bei jos savininko interesai. Teismai sprendė, kad individualios įmonės savininkai T. P. ir jos sutuoktinis A. P. nebuvo realiai informuoti nei apie bankroto bylos įmonei iškėlimą, t. y. įmonės bankroto pradžią, nei apie pareigą per 15 dienų terminą perduoti nemokumo administratoriui įmonės turtą pagal balansą, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo duomenimis, visus įmonei priklausančius dokumentus bei viso įmonės ir asmeninio turto sąrašą, nei apie galimybę bankroto byloje sudaryti taikos sutartį. Tačiau Klaipėdos apygardos teismo 2017 m. gruodžio 12 d. nutartimi T. A. individuali įmonė buvo pripažinta bankrutavusia bei likviduojama dėl bankroto. Jeigu teismas būtų laikęs, kad šiai įmonei ir šios įmonės savininkui nebuvo tinkamai įteikti procesiniai dokumentai ir jiems nėra žinoma apie bankroto bylos įmonei iškėlimą, nutartis likviduoti įmonę nebūtų buvusi priimta.

3. Šie fiziniai asmenys pagal [CPK 121 straipsnio](#) 1 dalies nuostatas privalėjo pranešti apie adresą pašto korespondencijos siuntoms pasikeitimą, o jiems šios pareigos neįvykdžius procesiniai dokumentai siunčiami paskutiniui teismui žinomu adresu ([CPK 121 straipsnio](#) 2 dalis). Teismai akcentuodami, kad fiziniai asmenys T. P. ir A. P. deklaravo išvykimą į Jungtinę Karalystę, tai nepagrįstai vertino kaip kliūtį išnagrinėti nemokumo administratoriaus prašymą leisti nukreipti išieškojimą į individualios įmonės savininko turtą. T. A. individualios įmonės nemokumo administratorius teismui pateiktame prašyme leisti nukreipti išieškojimą į individualios įmonės savininko turtą pagrįstai nurodė paskutinius jam žinomus T. P. ir A. P. gyvenamosios vietos adresus, o kitokie adresai nemokumo administratoriui nėra žinomi.

4. Teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2003 m. lapkričio 3 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-1042/2003 yra pažymėjęs, kad pagal [CK 2.17 straipsnio](#) 1 dalį registro duomenys apie fizinio asmens gyvenamąją vietą yra tik vienas iš kriterijų gyvenamajai vietai nustatyti. Pagal [CK 2.16 straipsnio](#) 1 dalį fizinio asmens gyvenamąją vietą laikoma ta, kurioje jis faktiškai dažniausiai gyvena. Taigi ieškovas, pateikdamas ieškinį, turi nurodyti nebūtinai asmens deklaruotą gyvenamąją vietą, bet tą, kurioje šis faktiškai gyvena ir turi galimybę gauti jam siunčiamus procesinius dokumentus.

5. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinta, kad byloje dalyvaujančio asmens gyvenamosios vietos nenurodymas, jeigu ieškinį pateikiantis asmuo teigia ir pateikia įrodymus, kad nesėkmingai bandė tą gyvenamąją vietą nustatyti, nesudaro kliūtį priimti ieškinį, nes nežinant nuo ieškinio besiginančio asmens gyvenamosios vietos civilinė byla gali būti iškeliama pagal paskutinę žinomą atsakovo gyvenamąją ar jo turto buvimo vietą ([CPK 30 straipsnio](#) 1 dalis), o procesiniai dokumentai įteikiami viešo paskelbimo būdu ([CPK 130 straipsnis](#)) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. rugsėjo 6 d. Ieškinio trūkumų šalinimą reglamentuojančių teisės normų taikymo teismų praktikoje apžvalga Nr. AC-36-1. Teismų praktika. 2012, 36, p. 347–393).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų nutarčių motyvais ir jų pagrindų padarytomis

išvados, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, ir kad šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti, ar kad teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Alė Bukaviniene

Gražina Davidonienė

Sigita Rudėnaitė